

Handläggare
Gabriel Traneborn
gabriel.traneborn@huddinge.se

Mottagare

PM Barndialog – samråd av översiktsplan 2050

Bakgrund

Huddinge kommuns översiktsplan 2030 revideras med en förlängd målhorisont mot år 2050. Mellan den 3 december 2021 och 3 mars 2022 var planförslaget på samråd. Enligt plan- och bygglagen ska en översiktsplan tas fram eller ändras i samråd med en bred krets intressenter. Barn och unga har inte rösträtt och vi vet att de som oftast bidrar med synpunkter i samråd är vuxna. Detta trots att barn och unga är en grupp som i stor utsträckning berörs av kommunens långsiktiga planering. I arbetet med att implementera barnrättsperspektivet är det därför angeläget att aktivt involvera barn och unga i kommunens demokratiska processer.

Genom att FN:s barnkonvention sedan år 2020 är del av svenska lag behöver kommunen arbeta för att säkerställa att barn- och ungdomsperspektivet beaktas i samhällsplaneringen. Barnkonventionen slår i sina grundprinciper fast att alla barn är lika mycket värda och har rätt till liv och utveckling, att barnets bästa ska komma i främsta rummet i alla beslut som rör barn, att alla barn har rätt att uttrycka sina åsikter och, med hänsyn till ålder och mognad, få dem beaktade i alla frågor som berör dem. Konventionen understryker även barns rätt till lek, vila och fritid.

Huddinge kommun har rutiner och metoder för att säkerställa att barn- och ungdomsperspektivet beaktas i den fysiska planeringens olika planprocesser som beskrivs i *Rutiner för barn- och ungdomsperspektivet i den fysiska planeringen*, *Metodhandbok för barnkonsekvensanalyser* och i *Handbok för delaktighet*. I kommunens översiktsplan 2030 framgår att barns rättigheter och behov ska tas särskild hänsyn till och samtidigt vara en utgångspunkt i all samhällsplanering och ny bebyggelse.

För att lyfta barn och ungas perspektiv i översiktsplanen har ett barnsamråd med tre skolklasser i årskurs två på Vistaskolan i Glömsta genomförts parallellt med ordinarie samråd. Valet av Vistaskolan kom på initiativ av en av skolans lågstadielärare, vars engagemang och deltagande var en förutsättning i genomförandet av barnsamrådet.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn 08-535 300 00
Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

Syfte

Barndialogens målsättning var att belysa barns perspektiv på översiktsplanen genom att producera ett underlag med samrådssynpunkter som kan diarieföras och bemötas i samrådsredogörelsen tillsammans med övriga synpunkter och yttranden.

Ett lika viktigt syfte var att sprida kunskap om samhälls- och översiktsplanering och därigenom bidra till skolans arbete med att uppfylla läroplanens mål om att elever ska ha kunskap om demokratiska värderingar och arbetsformer samt vara förberedda på att aktivt kunna delta i samhällslivet.

Genomförande i tre steg

Barnsamrådet ägde rum under ordinarie samrådstid mellan den 3 december 2021 och 3 mars 2022. Totalt deltog 76 elever uppdelat i tre skolklasser boende i första hand i kommundelarna Glömsta och Flemingsberg. Alla aktiviteter genomfördes digitalt eftersom samhället under perioden omfattades av restriktioner till följd av covid 19-pandemin som förhindrade fysiska möten med skolklasserna. Upplägget planerades tillsammans med elevernas lärare och kunde därmed anpassas till skolans verksamhet och elevernas kunskapsnivå.

Barnsamrådets upplägg har sin utgångspunkt i kommunens i kommunens rutiner och metodmaterial men har också inspirerats av en inledande omvärldsspaning om hur andra kommuner har införlivat barns perspektiv i sina översiktsplaner.

Barnsamrådets upplägg kan delas in i tre steg: kunskap, dialog och återkoppling.

1. Kunskap

Första steget syftade till att etablera gemensam kunskapsgrund om Huddinge kommun, samhällsplanering, barns rättigheter och den föreslagna översiktsplanen. Två medarbetare på Samhällsbyggnadsavdelningen gjorde digitala besök under ett lektionstillfälle med respektive klass. Under mötet beskrevs kommunens arbete och vad samhällsplanering går ut på. Därefter presenterades översiktsplanen inklusive en pedagogisk förstoring av markanvändningskartan för området som omger Vistaskolan. Slutligen diskuterades utvalda delar av FN:s barnkonvention och vikten av barns perspektiv i samhällsplaneringen varpå barnen fick i uppdrag att tycka till om Huddinge, sitt närområde och hur livet bör vara i kommunen år 2050. Läraren medverkade och modererade vilket skapade förutsättningar för samtal och efterföljande frågestund mellan klassrummet och tjänstepersonerna trots den digitala barriären.

2. Dialog

Med det inledande mötet som utgångspunkt försågs klasserna med material och uppgifter som genomfördes tillsammans med läraren i klassrummet. Barnen tilldelades följande uppdrag:

- Beskriv en bra och en dålig plats någonstans i Huddinge.
- Beskriv hur du vill att Huddinge ska vara år 2050.

Uppgifterna formulerades i syfte att både samla in barnens kunskap och tankar om sin direkta lokala omgivning, men även mer visionära tankar om vad samhället

och kommunen bör utvecklas mot på lång sikt. Synpunkterna samlades in digitalt genom att varje barn fyllde i uppgifter i ett digitalt formulär. De bra och dåliga platserna markerades på kartor över Huddinge och till beskrivningen av framtidens Huddinge ritade varje barn en teckning att ha som utgångspunkt i sin beskrivning.

3. Återkoppling

Efter att materialet samlats in fick barnen direkt återkoppling genom att materialet bearbetas och sammanställs i förslag till yttrande för respektive klass som sedan skickas tillbaka till barnen som gemensamt får gå igenom och justera så att synpunkterna representeras korrekt. Det granskade dokumentet återsänds sedan till kommunen för diarieföring och likadan hantering som övriga yttrande i samrådet.

Efter att samrådet avslutats och synpunkterna dokumenterats och besvarats i samrådsredogörelsen återstår att genomföra en aktivitet där barnen tackas för deltagande och får ta del av förvaltningens svar.

Sammanfattning av resultat

Den första uppgiften resulterade i två kartbilder på bra respektive mindre bra platser i kommunen med barnens tillhörande beskrivning för respektive punkt.

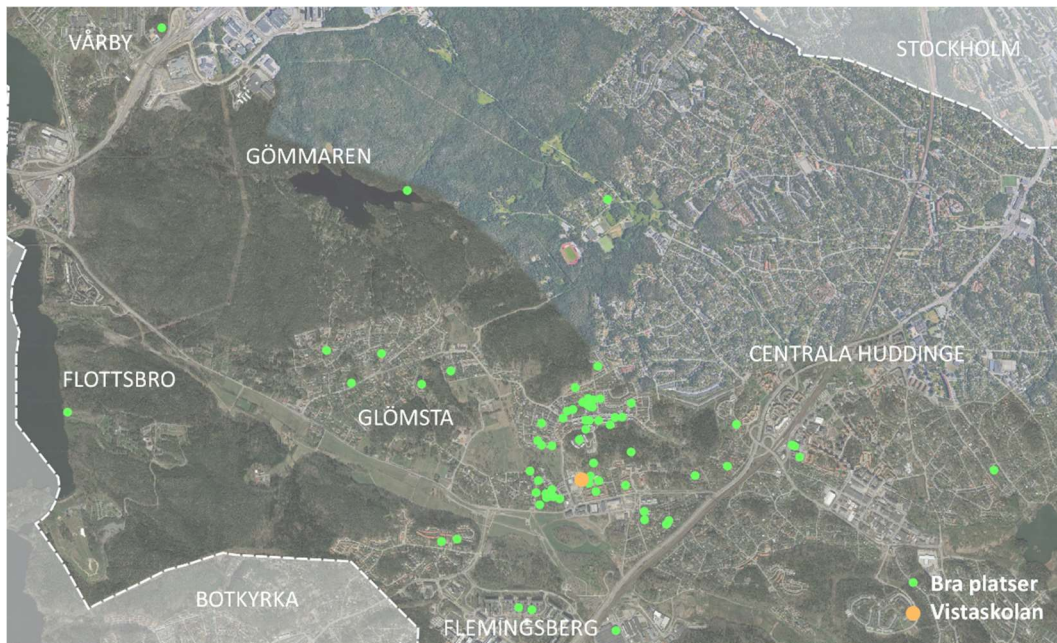

Bild 1: Samtliga bra platser som pekats ut av barnen.

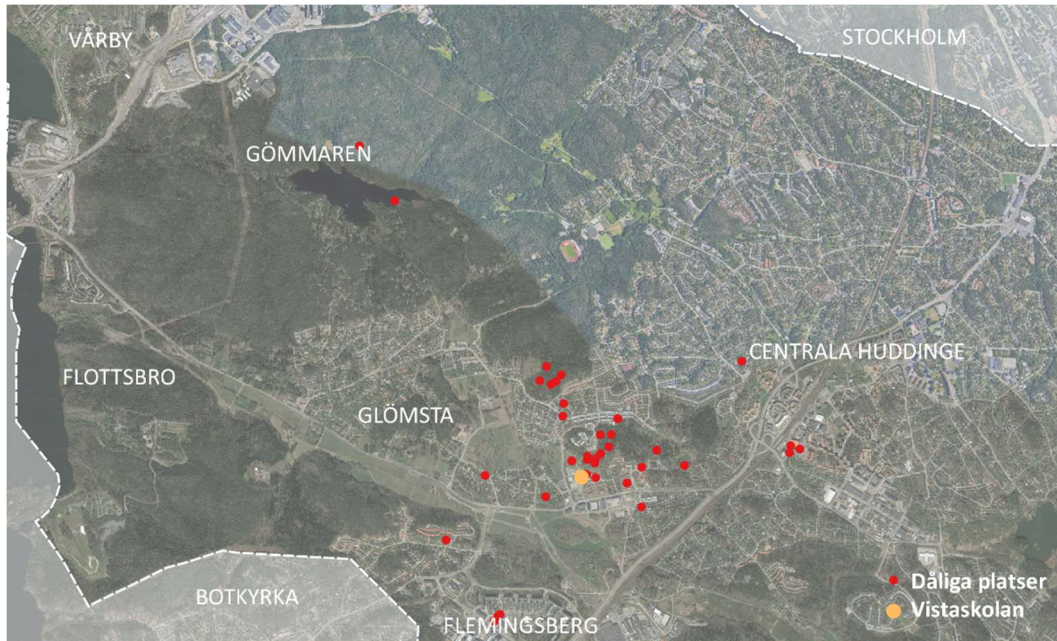

Bild 2: Samtliga mindre bra platser som pekats ut av barnen.

Sammanfattningsvis beskriver barnen sina hemmiljöer som bra och trygga platser. Även Vistaskolan beskrivs som både trygg och rolig. Skogen bakom skolan beskrivs som en spännande, rolig och fri plats att leka på som luktar gott av mossa. Skogen kan också vara läskig, särskilt när det är mörkt. Många av skogarna i området beskrivs i samma dubbla ordalag, flera barn tycker att delar av skogsområdena skulle kunna belysas under kvällstid för att göras tryggare.

Barnen har även prioriterat att peka ut platser där aktiviteter utförs såsom lokaler för dans, thaiboxning, ridskolor samt fotbollsplaner, simhallar och ishockeyhallar. Men även målpunkter såsom naturområdena och badplatserna i Gömmaren och Flottsbro.

En stor del av barnen uppger att de inte kan komma på en dålig plats eller någonstans där de känner sig otrygga, resterande pekar ut platser som framför allt beskrivs som otrygga. Utöver mörka skogsområden beskrivs smala gångvägar längs trafikerade vägar, ensliga busshållplatser utan närvarande vuxna, dåligt upplysta gångvägar, idrottsplatser och bostadsgårdar. Särskilt nämns Visättra IP, gångvägen längs Högsättersvägen och ett dåligt upplyst stråk längs Hagebyvägen. Några beskriver även Flemingsberg- och Huddinge centrum som otrygga på grund av äldre barn som busar eller är elaka.

Den andra uppgiften resulterade i ett större material med teckningar och tillhörande förslag på vad som bör finnas i framtidens Huddinge. Det tydligaste och mest frekventa inspelet till kommunens planering handlar om att möjliggöra för alla barns möjlighet till aktiviteter, lek och fysisk rörelse. Barnen uttrycker ett behov av roliga simhallar, fotbollsplaner, lekplatser, idrottshallar, skridskobanor, ishallar, bibliotek och en utvecklad skolgårdsmiljö. Det beskrivs även hur aktiviteter bör vara gratis och lättillgängliga med kollektivtrafik, cykel och för fotgängare. Utöver icke-kommersiella mötesplatser, lokaler och lektyor uttrycks

Datum
2022-05-12

Diarienummer
KS-2020/635

även vikten av att affärer, restauranger, kultur- och nöjesutbudet i kommunen också riktar sig mot barn.

Idrottshallen Zebran

Belysning längs Hageby Allé

Barnen beskriver även att framtidens Huddinge är bättre upplyst om kvällarna och kommunen år 2050 har ordnat med boende för hemlösa där det går att få hjälp med utbildning och jobb så att alla ska må bra.

Boende för hemlösa

Klassernas yttranden går att läsa i sin helhet i den remissammanställning som bifogas samrådsredogörelsen.

Hantering av synpunkter

Efter att klassernas yttranden registrerats har barnens synpunkter hanterats av projektgruppen för översiktsplanen och slutligen besvarats i samrådsredogörelsen.

Inför granskningsskedet har översiktsplanen förtydligats avseende vikten av fysisk aktivitet hos barn samt hur kommunen planerar för god tillgång till kultur- och fritidsaktiviteter för barn. Förvaltningen har även kunnat konstatera att planförslagets ställningstaganden täcker in barnens synpunkter avseende värdet av tätortsnära natur samt trygghet och säkerhet.

Synpunkter på frågor som inte styrs av den översiktliga planeringen har projektgruppen skickat vidare till en lämplig del av kommunorganisationen, till exempel frågor som rör detaljplanering eller parkskötsel och belysning.

I samrådsredogörelsen ges även information om andra relevanta styrdokument som behandlar de frågor som barnens synpunkter rör, samt om hur specifika frågor och synpunkter på närmiljön kan felanmälas till kommunen.

Avslutande kommentar

Barnsamarrådet har i stort uppfyllt sitt syfte genom att dels samla in konkreta synpunkter utifrån barns perspektiv som komplement till övriga inkomna yttranden där barnröster inte varit representerade. Dels har de barn som deltagit

fått möjlighet att lära sig om samhällsplanering, översiktsplanering och sina rättigheter att vara med och påverka samhällsutvecklingen.

Det är en utmaning att samla in barns synpunkter på en översiktsplan jämfört med planering på detaljplanenivå. Tidsperspektivet är längre, skalan är större och frågorna är mer abstrakta. Detta i kombination med att samrådet behövde genomföras digitalt innebar att färre personer kunde närvara fysiskt för att samtala och ställa följdfrågor kring barnens synpunkter vilket sannolikt påverkade resultatet kvalitativt. Det digitala formatet gav dock också möjligheter. Flera aktiviteter kunde genomföras stegvis utifrån lärarens och barnens förutsättningar. Material kunde också enkelt skickas fram och tillbaka mellan förvaltning och klass emellan aktiviteter. Förvaltningen har även fått möjligheten att testa och utvärdera digitala former och verktyg för dialog med barn. Metoden har potential att finjusteras ytterligare och upprepas i fler dialogtillfällen med skolklasser i olika åldrar.

Revideringen av översiktsplanen har jobbat mot kort tidplan. Som en konsekvens blev tiden förvaltningen hade tillgänglig för planering av barnsamrådet begränsad, vilket bland annat påverkade urval och deltagande vilket begränsades till en åldersgrupp och koncentrerat till en geografisk del av kommunen. Men, i ljuset av det är första gången som Huddinge kommun genomför en barndialog i samband med framtagande av översiktsplan så ska detta betraktas som en positiv utveckling i arbetet med att bredda medborgardialoger. De 72 elevernas synpunkter har på ett väsentligt sätt bidragit till kvaliteten på samrådet. Inför kommande planprocesser av finns det potential att uppdatera rutiner och metodmaterial om hur kommunen jobbar med barn- och ungdomsperspektivet i översiktsplanering i syfte att säkerställa ett mer strukturerat och systematiskt arbete med implementeringen av barnrättsperspektivet i den fysiska planeringen.